

Алматы облысы
Кербұлақ ауданы
Қаспан орта мектебі метепке дейінгі
шағын орталығымен КММ
Өзін – өзі тану пәнінің мұғалімі
Джумадилова Асем Айтмолдақызы

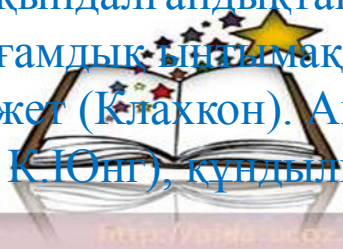
Сүйіспеншілік

Жоспар:

- 1. Жалпыадамзаттық құндылықтар**
- 2. Риясыз сүйіспеншілік.**
- 3. Сүйіспеншілік энергиясы.**
- 4. Сүйіспеншілік жолындағы кедергілер.**
- 5. Педагогикадағы сүйіспеншілік.**
- 6. Сүйіспеншілікке толы өмір.**

Аксиология (грек, *axios* — құнды, *logos* — ілім) — құндылықтардың табиғаты, олардың әлеуметтік шындықта аталған орны және құндылық әлемінің құрылымы туралы философиялық ілім. Аксиологияның негізгі мәселесі — "Игілік деген не?" деген сұрақты алғашқы болып Сократ қойған. Платон философиясында құндылықтар жалпы ізгілікпен байланыстырылып, әмбебапты мәнге ие болды. Мәдениеттануда құндылықтар мәселесі ерекше орын алады, өйткені, мәдениет адамзат жасаған барлық құндылықтардың жиынтығы деген түсінік кең тараған. Құндылықтардың болмыстық жалпы мәнін ашуға бағытталған Аксиологияның философиялық қырынан, оның мәдениеттанулық өлшемі өзгеше болып келеді. Аксиология әртүрлі өркениеттердің жетістіктерін, мәдени құндылықтардың қалыптасуын, нақтылы даму тектерін және бағдарларын айқындайтын білімдердің нақтылы-тарихи жүйесі ретінде көрініс тапты. Бұл әсіресе тарихи мәдениеттануда анық байқалды. Мәдениет — адамдық қарым-қатынастарды реттеудің маңызды тұлғалық әлеуметтік тетігі, ал құндылық — норма, үлгі, мұраттармен қатар осындай реттеу жүйесінің шешуші элементі екендігі белгілі. Сол себепті Аксиология әлеуметтік-мәдени талдаудың маңызды құралына жатады. Қазіргі мәдениеттануда құндылықтардың тарихтан тыс әмбебапты жүйелерінен бас тартып, тарихи әдістеме арқылы тең құқықты құндылықтар жүйелерінің молдығына негізделген мәдени-тарихи релятивизм мектебі (Дильтей, Шпенглер, Тойнби, Сорокин, т.б.) қалыптасты. Салыстырмалы мәдени зерттеулердің дамуы нәтижесінде кез келген мәдениет құрылымының, басымдылықтарының және мазмұнының салыстырмалылығы туралы идеялар (Боас, Риверс, Бенедикт) өрістеді. Сонымен қоса, Аксиологиялық плюрализм концепцияларының тарауы бұрынғы жалпы құндылықтар ілімінің негіздерін шайқалтып, олардың құрамына нақтылы тарихи-мәдени контекст енгізді. Қалыптар мен құндылықтар әрбір мәдениетке өзіндік сипатымен айқындалғандықтан, бүкіл адамзатқа бірдей тұжырымдалған мәдениет кодексын ұсыну мүмкін емес. Алайда, жалпы қоғамдық-ынтымақтастық, үйлесімдік пен келісімді де бекерге шығаруға болмайды, яғни, тұлға үшін ортақ мақсаттар да қажет (Клаккон). Аксиологиялық зерттеудің маңызды жақтарына психоанализ (Әсіре-Мен, Құндылық архетиптерін талдау — К.Юнг), құндылықтар сұхбаты (М.Бахтин), т.б. жатады.

Т.И.Петрова құндылықтар жүйесін үш түрде бөліп қарастырады табиғи, абсолюттік, жүре пайда болған

Табиғи

Күш – жігер, сезім, ақыл, ой, жан - дүниесі

Жүре пайда болған
Сыпайылық, ұстамдылық

Абсолюттік
Қоғаммен шектелмейтін бүкіл адамзат үшін маңызы зор
құндылық

Қиянат жасамау

Ішкі тыныштық

Дұрыс әрекет

Ақиқат

Сүйіспеншілік

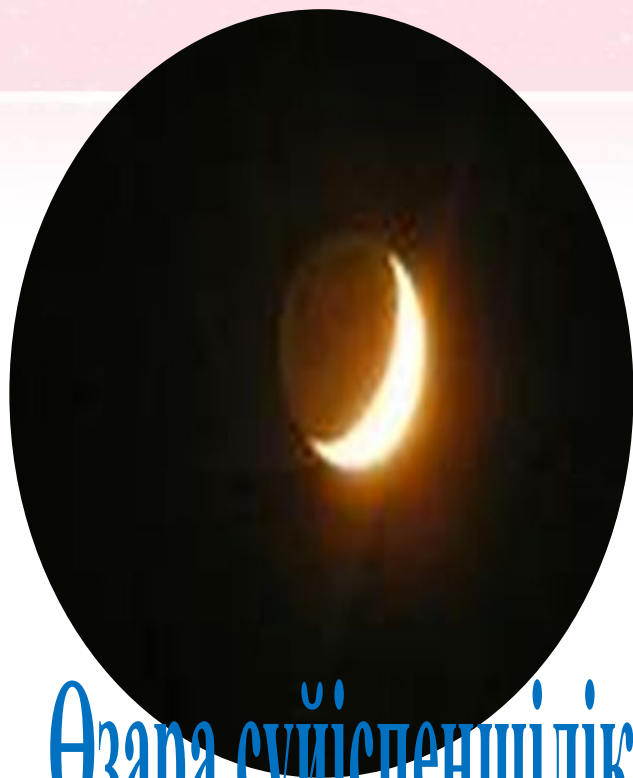
“Адамзаттың бәрін сүй, бауырым деп”.
“Махаббат пен қуштарлық екі басқа”

Абай Құнанбаев

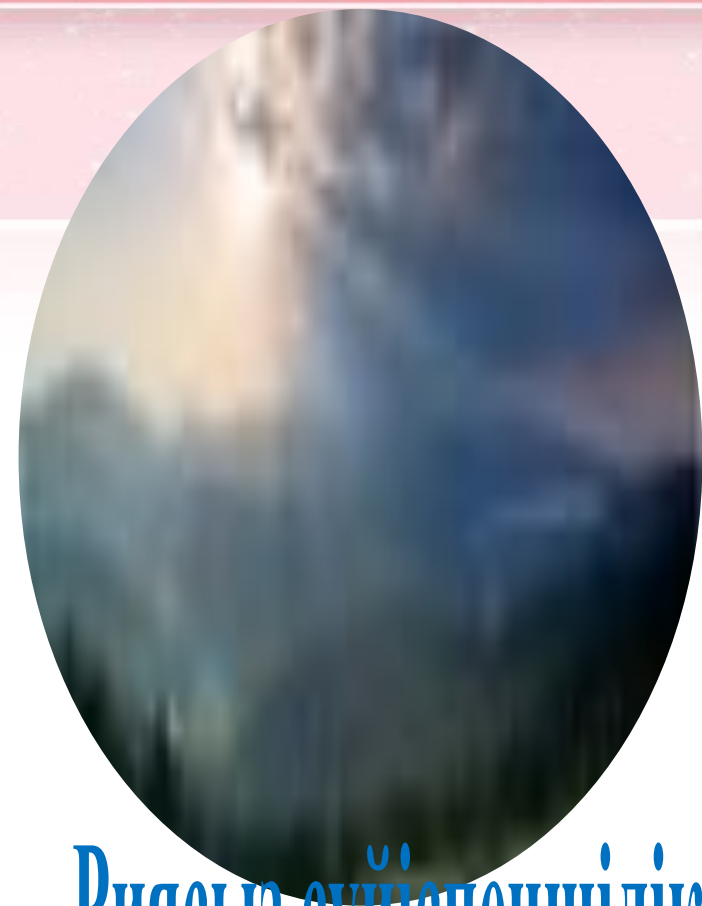

Өзімшіл сүйіспеншілік

Өзара сүйіспеншілік

Риясыз сүйіспеншілік

Эгоизм, ашу-ыза, көре алмаушылық, шыдамсыздық, қалаулар, сараңдық, жүрегіміздегі сүйіспеншілікті ұсынуға кедергі болады.

Сүйіспеншілік эмоция емес. Ол дүниені өзгертуге бейім, өмір беруші және демеуші қуатты энергия.

Адам сүйіспеншілік энергиясын өткізгіш.

Сүйіспеншілік энергиясын сөзбен, көзқараспен, күлімсіреумен, жанасумен, іспен, түсінісумен, оймен беріледі.

Сүйіспеншілік энергиясының формуласы

$$I = \frac{U}{R}$$

R - қарсылық
эго

I - сүйіспеншіліктің ток
күші

U – зейінді осы сәтке
шоғырландыру

Ш.А. Амонашвили

«Януш Корчак маған үйлесімді даму дегенмен байланысты тағы да бір даналықты түсінуге көмектесті. Корчак қарапайым, бірақ Жоғары педагогикалық ақыл-оймен кеңес береді: Өсиет: жақыныңды сүй – бұл үйлесім, кеңістік, еркіндік. Айналаңа қара – күлімсіре!».

Бұл ой мені ғылыми данасынудан ада етті. Шынымен: үйлесім – жақыныңды сүйе білуде. Егер кім де кім үйлесімді жан болғысы келсе, сүюді үйренсін; егер кімде-кім балалардағы үйлесімді тәрбиелегісі келсе, оларды сүюге үйретсін.

Өзін-өзі танудағы Сүйіспеншілік ұстанымы

Өзін-өзі тану сабағында талап етуден гөрі көмектесу, үйретуден бұрын сүю маңызды.

Сабақты сүйіспеншілікпен жүргізу үдерісі нәтижеден де маңызды.

**Шын мәнінде, біздің өміріміз сүйіспеншілік оқиғаларынан тұрады.
Біреуге үйреншікті үйір болу, байланып қалу - өзімшіл сүйіспеншілік.
Өзімшіл сүйіспеншілік немесе біреуге үйреншікті үйір болу, байланып қалу -
азап шектіреді, қайғы-қасірет әкеледі.
Риясыз сүйіспеншілік марапат іздемейді, ол өзі – Сый.**

**Риясыз таза сүйіспеншілік болған жерде
бақытсыздық, ауру-сырқау мен өлім де
таңғажайып түрде адамдардың игілігіне
айналады.**

Өзін-өзі танудағы Сүйіспеншілік ұстанымы

Өзін-өзі тану адамның риясыз сүю қабілетін ашып береді.
Қоғамға қызмет ету практикалық дағдыларын дамытады

Мать тереза

«...сүйіспеншіліктің ешбір кішкентай ісін, кішкентай
құрбандықты тастаушы болмандар...

Ұлы нәрсе іздемеңдер, алайда кішкентай істі ұлы

Сүйіспеншілікпен жасандар...

Істейтін ісіміз болар болмас болған сайын сүйіспеншілігіміз
зорая түсуі тиіс».

Жаксы көріңіздер!

Сүйіңіздер!

Шынайы – сүйіспеншіліктің нақ өзі болыңыздар!